C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Neff_Ondrej-Konec_dobry_vsechno_dobre.pdb

PDB Name: Neff -Konec dobrý všechno dobré
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 22.9.2007
Modification Date: 22.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Ondřej Neff
Konec dobrý, všechno dobré!

Televizní moderátorka: První cenu v pravidelné soutěži profesionálních fotoreportérů World Press Photo v Haagu za rok 2112 získal v kategorii Historická reportáž Paul Smeley z agentury Magnum za reportáž Cesta. Mám to potěšení Paula uvítat u nás ve studiu. Ahoj, Paule!
Paul Smeley: Ahoj, Carlo, díky, že jsi mě pozvala, je to pro mě fakt velká čest.
Televizní moderátorka: Začnu, jak se říká, rovnou na tělo. Máš z vítězství radost?
Paul Smeley: Obrovskou, fakt, Carlo. Řekneš si, že jsem sentimentální, ale já hned volal mámě a povídám mámo, já tu cenu dostal, a máma povídá, to jsem moc ráda, Pauli, škoda, že se toho nedožil táta, a začala normálně brečet, mě to tak vzalo, Carlo, že jsem taky ucedil, no vidíš, a je to tady zase, promiň... (Osušuje si oči.)
Televizní moderátorka: (Osušuje si oči, ztiší hlas.) Ty jsi hodně citlivej kluk, že jo. Pauli, můžu ti tak říkat?
Paul Smeley: (Opanuje se a má už zase svůj typický chlapecký úsměv.) Nezlob se, Carlo, ale pro tebe jsem Paul z agentury Magnum, jenom pro mámu jsem Pauli. Kdybych ti dovolil mi říkat Pauli, měl bych pocit, že jsem mámu vo něco vošidil, rozumíš?
Televizní moderátorka: Mýlím se, když si myslím, že bez silné citové základny se tahle práce vůbec nedá dělat?
Paul Smeley: Tys klepla hlavičku na hřebíček, Carlo (Rošťácky se směje.). Je to přesně, jak to říkáš. A jsem moc rád, že to říkáš. Můžu se ti k něčemu přiznat?
Televizní moderátorka: Jistě, Paule.
Paul Smeley: Já se bál, že mě budeš brát za sentimentálního. A to já nejsem. Bejt citovej, to je něco jinýho, než bejt sentimentální.
Televizní moderátorka: V čem vidíš rozdíl?
Paul Smeley: Teď jsi mě dostala! Já to nedovedu říct, já to prostě cejtím.
Televizní moderátorka: Pokus se o to, vyjádřit se slovy.
Paul Smeley: Pro mě je to těžký. Já moc mluvit neumím. Jsem prostě chlap s foťákem. Koukám kolem sebe a co vidím, fotím, to je všechno.
Televizní moderátorka: To nemůže být všechno, Paule. Miliony lidí na světě mají foťák a všichni se dívají kolem sebe - a jen málokdo dokáže uvidět a vyfotografovat to, co ty.
Paul Smeley: To je tím, že se koukaj špatně. Televizní moderátorka: V čem dělají chybu?
Paul Smeley: Dívaj se vočima, kdežto já - jak to mám říct - se koukám tím svým srdcem.
Televizní moderátorka: (Obdivně zvolá.) A to říkáš, že neumíš mluvit, že se nedovedeš vyjadřovat, abych to upřesnila. To se nedá přesněji vyjádřit! Cit, nebo jak říkáš srdce, to tě dostalo na nejvyšší příčku v soutěži fotoreportérů?
Paul Smeley: Tak nějak to bylo.
Televizní moderátorka: Musel v tom ale být ještě rozum. Musel jsi přemýšlet, musel jsi volit téma.
Paul Smeley: To jistě. Jenže rozum tak ňák by nestačil. Vezmi to takhle: stroj času je tu pro každýho, nemám pravdu? Každej se dneska může spakovat a odjet, kam chce. S foťákem nebo bez foťáku. Volba tématu nehraje roli, tady máš tlustej katalog cestovky... (Hodí na stůl objemnou knihu.) Zalistuj a vyber si.
Televizní moderátorka: (Listuje katalogem.) Taky jsem si zacestovala časem a mám hezké fotky...
Paul Smeley: Jenže to chce to srdce, ten cit. Ten musí být už při výběru tématu.
Televizní moderátorka: Pověz nám o tom něco bližšího.
Paul Smeley: Já to zkusím, Carlo. Mě odjakživa poutá cesta. Je v tom něco vopravdovýho, chápeš? Cesta... Všichni jsme na cestě. A klademe tydlety votázky: Kdo jsme? Odkud jdeme? A kam? Jakmile si navykneš takhle se ptát, seš mnohem blíž vlastnímu srdci než před tím, a už to samo vo sobě je cesta.
Televizní moderátorka: (Tají dech nad hloubkou myšlenky.) Tohle mě nenapadlo.
Paul Smeley: No jo. Mě to napadlo. A teď dál. Řekne se cesta. Mně to leželo v hlavě celý roky, rozumíš? Cesta. Vezmi si koleje, železniční koleje.
Televizní moderátorka: To je ovšem historie.
Paul Smeley: No jasně! Historie! Jenže v tom je něco strašně osudovýho, tyhle železniční koleje. Je škoda, že už se nepoužívaj. Železná cesta, chápeš? Nemůžeš uhnout. Prostě je natažená z místa á na místo bé. Když chceš do cé, musí být výhybka. Rytmizovanej osud nataženej přes kontinent. To je železnice.

Televizní moderátorka: Musím se přiznat, že mě to až vzrušuje, když sleduju tvoji cestu, Paule, tu vnitřní, k tvýmu srdci. Prosím, pokračuj.
Paul Smeley: Beze všeho. No a pak, když jsem studoval ty železnice...
Televizní moderátorka: Studoval? To je ale racionální přístup!
Paul Smeley: Já nikdy neřek, že rozum s tím nemá co dělat! Rozum a srdce se nevylučujou, jenom to je blbý, když rozum to srdce umlčí, a to se nesmí stát.
Televizní moderátorka: (Tiše.) Pochopila jsem.
Paul Smeley: Prostě, najednou jsem našel železnici, která neměla pokračování. Prostě končila a dál už nic. Konečná stanice Osvětim.
Televizní moderátorka: A tak jsi našel svoje téma.
Paul Smeley: Jo. To bylo to téma. Cesta bez návratu. Srdce hned začalo tak ňák zpívat. To je téma, za který stojí žít! Po ty cestě jely statisíce lidí. Miliony lidí. Nikdo je přesně nespočítal. No a na konci byla plynová komora a krematorium.
Televizní moderátorka: Bál ses toho tématu?
Paul Smeley: To ne. Nevím, co je strach. To bych tuhle práci nemohl dělat.
Televizní moderátorka: Jak ses na tu práci připravoval? Paul Smeley: U historický reportáže je nutný volit vtělení.
Televizní moderátorka: Vysvětli to našim divákům. Ne každý zná techniku cesty v čase.
Paul Smeley: Poutník v čase musí vstoupit do těla současníka v cílový epoše. Musíte mít nějaký autentický stávající tělo - pro tu dobu návštěvy, pak ho vrátíte. To platí pro každýho poutníka v čase. Jinak by budil pozornost a porušil by todleto časový kontinuum. Tak jsem šel do dokumentace a našel jsem si hostitele. Poručík SS Uwe Jungmann.
Televizní moderátorka: Zvolil jsi ho náhodou, nebo s nějakým záměrem?
Paul Smeley: (Směje se.) Víš, Carlo, náhody a intuice a hlas srdce, to je úplně ve spodu naší profese. Jinak je to naprostá racionalita. Musíš jednat prakticky. Tenhle Jungmann byl velitel strážního oddílu. Měl všude přístup, na nádražní rampu, do ordinace doktora Mengeleho, k plynovým komorám i do krematoria. To bylo pro mě hrozne důležitý, abych měl hostitele s plným přístupem. Já samozřejmě uvažoval i o tom, že si zvolím jako hostitele nějakého toho Žida, měl jsem vyhlídnutého jednoho, jmenoval se David Rosenbaum, jenže nakonec jsem se přidržel toho Jungmanna. Kdybych měl jako hostitele toho Rosenbauma, ztratil bych kontrolu nad událostmi, byl bych po cestě jenom posunovaný. Chtěl jsem mít odstup.
Televizní moderátorka: To bylo jistě moudré rozhodnutí. Pokračuj. Paul Smeley: No a pak jsem se tam vypravil.
Televizní moderátorka: Kde jsi měl fotoaparát?
Paul Smeley: (Zase ten chlapecky smích.) No přece v pravém oku! Při historický reportáži nemůžeš běhat po práce s optomechanikou...
Televizní moderátorka: Optomechanikou? Paul Smeley: No tedy, s klasickým foťákem v ruce. Televizní moderátorka: Jaké byly tvoje první dojmy? Paul Smeley: Že jsem v hajzlu.
Televizní moderátorka: (Zahrozí prstem.) Nezlob se, Paule, ale tohle slovíčko je na indexu a - i když moc nerada, musím upozornit Úřad pro dohled na korektností mluvy. Bude z toho malá pokutička! (Omluvně pohlédne do kamery.) Věřím, přátelé, že tentokrát přimhouříte oko a nepřidáte se s žalobami, děkuji.
Paul Smeley: Promiň, Carlo, já to tak nemyslel...
Televizní moderátorka: Já vím, Paule (Směje se.). Rozumím ti a naši diváci taky, že, vážení přátelé? Já vás ještě jednou prosím, abyste to malé uklouznutí jazýčku nehlásili úřadu. Takhle to zůstane na mně a já ti slibuju, Paule, že pro tebe vymyslím nějakou zábavnou pokutičku, která se bude líbit i divákům.
Paul Smeley: (V rozpacích.) To seš moc hodná, Carlo.
Televizní moderátorka: Už na to nemysli. Pokračuj, prosím.
Paul Smeley: No, prostě, měl jsem problémy. Zrovna přijel vlak. Mohlo to být dva tisíce Židů, ženy, muži, děti. No a kolem strážní se samopaly a obušky.
Televizní moderátorka: (Nechápavě vrtí hlavou.) A v čem byl problém?
Paul Smeley: Byl tam zmatek, Carlo. Když umělecky tvoříš, znamená to, že do chaosu vtiskneš nějaký řád. A jaký řád chceš vtisknout do zástupu lidí na rampě, kde čeká doktor Mengele?
Televizní moderátorka: To je jistě těžké, Paule, a o to je víc obdivuhodné, že se ti to podařilo.
Paul Smeley: (Vybuchne.) Ho... (Zakašle.) Promiň, zase jsem málem uklouz... Hodně málo se mi povedlo. Já samozřejmě snímal obraz, plačící matka, rabín s fousama až po pás se modlí, Mengele posílá ženu do plynu a muže na práci, hezký věci, ale rutina, rozumíš. Šedivá, běžná rutina. Já tam chodil po rampě v tom mým hostiteli, v tom poručíkovi SS, a muselo to být legrační, já se tvářil sebevědomě, ale uvnitř jsem byl zoufalej! Už jsem si myslel, že tu reportáž prostě spálím.
Televizní moderátorka: Spálím?
Paul Smeley: To je odborný termín. Prostě že se to nepovede. Že odvedu pár obrázků, no a ty proběhnou médiema někdy ve tři odpoledne na desátým programu. Taková ta normální chlebařina, znáš to. Jenže nic, co lidem protočí panenky.
Televizní moderátorka: Jsem napnutá, že mi hoří uši. (Vesele se směje.)
Paul Smeley: (Zasměje se.) Bodejť by ne, blížíme se ke krematoriu! Jenže mezi rampou a krematoriem byla ta plynová komora. Teď ti přesně neřeknu, proč jsem šel zrovna tam. Jako Uwe Jungmann jsem mohl chodit, kam jsem chtěl. Nějak jsem ale šel s tou ženou, co ji poslal Mengele do plynu a jejího muže na práci. Ona měla na ruce dítě, rozumíš?
Televizní moderátorka: Ty máš rád děti, viď?
Paul Smeley: Na ty jsem citlivej, to je moje slabá stránka. Já se na to dítě usmál a ono se usmálo na mě. To už jsem fotil. Ta ženská si toho všimla a podívala se na mě. No a to byl asi ten poslední moment, kdy jsem cítil, že dokážu něco

pořádnýho, s citem, od srdce. Ty voči, rozumíš? Jakmile jsou ve vobraze voči, máš půl úspěchu v kabeli.
Televizní moderátorka: Oko, do srdce okno.
Paul Smeley: Přesně tak. No a my jsme došli k tý plynový komoře. Tam se všichni museli slíknout, ženský, mužský, strážný chodili mezi nima a rozdávali jim mejdlo. Jenže ta ženská věděla, kolik uhodilo, že se blíží koncovka. Nebyla blbá. Tiskla k sobě to dítě a dívala se na mě. A teď ve mně promluvilo to moje srdce, ten lidskej cit. Udělal jsem na ni gesto, jako "podej mi ho", ona mi to dítě podala. Já ho vzal k sobě, a to už strážný strkali ty nahatý lidi dovnitř ty plynový komory. A teď šlo vo ten okamžik. Ten rozhodující osudovej okamžik. Dneska vím, že se to nemuselo povést, a kdyby se to nepovedlo, nebyl by to žádnej div, šlo spíš o náhodu, nad všema věcma na pláce fotograf nemá kontrolu.
Televizní moderátorka: Jenže tobě se to povedlo.
Paul Smeley: Jo. Dveře se zavíraly, já viděl tu ženskou, její voči, planula v ní naděje, že se to její dítě zachrání, a v tom momentu jsem hodil to dítě stranou a povídám "pokus vo útěk" a vyrazili psi a ta ženská to viděla a v těch jejích vočích to všechno bylo - zoufalství a zklamání a nenávist, a já to dokázal zachytit moment před tím, než se propadla i s těma strašnejma vočima do tmy plynový komory a zaklaply za ní vrata a chlapi na střeše začali dovnitř sypat modrý krystaly toho Cyklonu B, a strážný se tomu vtipu smáli a já snímal jednu fotku za druhou, tam byly ty pohledy, ty výrazy, ty lidský charaktery, prostě bylo to podložený hlubokým vcítěním!
Televizní moderátorka: A proto byla reportáž tak dobrá!
Paul Smeley: No, já myslím, že když člověk do práce vloží to srdce, že se to musí povést, i když to třeba ze začátku nevypadá nejlíp.
Televizní moderátorka: (Vesele se směje.) Konec dobrý, všechno dobré...
Paul Smeley: Jo, taky jsem rád, že to tak dobře skončilo. (Zavrtí se v křesle jako člověk, který se chystá vstát.)
Televizní moderátorka: (Vztáhne ruku.) Počkej, počkej, Paule. Tvůj příběh skončil, ale náš pořad nekončí.
Paul Smeley: Já myslel, že jsme si všechno o mé reportáži řekli.
Televizní moderátorka: To ano. Ještě ale zbývá maličkost -ta pokutička za nekorektní vyjadřování.
Paul Smeley: (Omluvně se usměje.) Já myslel, že mi to odpustíš.
Televizní moderátorka: (Žertovně zahrozí prstíkem.) Ty jeden! Tak snadno ti to neprojde! (Vesele se směje.)
Paul Smeley: (Také se vesele směje a zavrtí se v křesle v očekávání legrace.)
Televizní moderátorka: Nejdřív se zeptáme režie, jestli se někdo nepřidal k mé stížnosti. (Zaposlouchá se, chvilku napětí v její tváři vystřídá uvolnění.) Ano, diváci byli na tebe hodní a žádný se nepřidal.
Paul Smeley: (Divně se tváří a šije sebou.) Televizní moderátorka: Copak, Paule?
Paul Smeley: Nevím. Nemůžu se hnout. Co se to stalo? To je ta pokuta?
Televizní moderátorka: (Zvonivý smích.) Kdepak, ještě ne! (Zvážní.) Na něco se tě zeptám, Paule. Ty jsi jako poutník v čase hostoval v těle poručíka SS Uwe Jungmanna?
Paul Smeley: To jsme si snad řekli, ne?
Televizní moderátorka: Víš, co dělal Jungmann potom, když jsi z jeho těla odešel? Napadlo tě zajímat se o to?
Paul Smeley: (Podrážděně.) Kam tou flintou míříš, Carlo? Jasně, že jsem se zajímal, co se stalo s Jungmannem. Ten můj hostitel Uwe Jungmann dostal železnej kříž a pak se o něho po válce postarala tajná organizace Odessa v první vlně útěků do Argentiny a vydělal tam spoustu peněz na hovězím mase a dobře se voženil a měl se dobře až do smrti, do dlouhejch a šťastnejch pětadevadesáti let. Takže fakt, konec dobry, všechno dobré.
Televizní moderátorka: Ten příběh má ještě jiné konce, Paule. Upřesním svoji otázku: Co dělal Jungmann bezprostředně po tvém odchodu? Když jsi dokončil reportáž a vrátil ses do našeho časoprostoru? A co se stalo s tím chlapečkem, kterého jsi vyrval z ruky židovské matky ve vratech plynové komory - ještě v těle Uweho Jungmanna?
Paul Smeley: Vždyť jsem ti to vyprávěl. Roztrhali ho psi -však jsi to viděla nafocené v mé reportáži!
Televizní moderátorka: Omyl! Chlapečka potrhali psi, a to je rozdíl.
Paul Smeley: Jak to?
Televizní moderátorka: Uwe Jungmann, jakmile jsi odešel z jeho těla, vyrval poraněného chlapečka psům, odnesl ho k doktorovi Mengelemu a ten ho vyléčil. Zkoušel na něm regenerační přípravky pro válečnou chirurgii, chápeš? No a Mengele navrhnul Jungmanna na vyznamenání železným křížem za zásluhy o německou vědu. Zajímavě se nám to proplétá a zaplétá, nemyslíš?
Paul Smeley: (Je zřejmě nesvůj.) Chápu... ale jak to všechno víš?
Televizní moderátorka: (Opět zvonivý smích.) Žádná náhoda, Paule. Já tě sleduj u od té doby, kdy jsem se dozvěděla, že Uwe Jungmann hodil mého pradědečka zabijáckým psům na popud poutníka v čase. Na tvůj popud, Paule. Od té doby tě sleduju a rozhovor s tebou jsem připravovala dlouho, hodně dlouho...
Paul Smeley: (Pohodí hlavou, aby se zbavil krůpějí potu, které mu stékají z čela do očí.) Snad nechceš pradědečka pomstít!
Televizní moderátorka: Já? (Užaslý pohled.) Pomstít? Co tě napadá. Já ti dám jenom pokutu za neslušné vyjadřování před televizními diváky!
Paul Smeley: (Nervózně se usměje.) Uff... Ty ale dovedeš člověka vyděsit, Carlo. Jo, zasloužím si trest. Jaký bude ten trest?
Televizní moderátorka: Pošlu tě na výlet v čase.
Paul Smeley: (Usměje se.) To je od tebe hezký... Cesty časem, ty já rád.
Televizní moderátorka: Těšíš se?
Paul Smeley: Bude to jistě zajímavé. (Je ve střehu.) Hodně záleží na hostiteli. Hlavně aby to nebyla nějaká fádní, obyčejná osoba, bez osudu.

Televizní moderátorka: Nemusíš se bát. Našla jsem ti hostitele. Hostitelku s velmi dramatickým osudem. (Pokyne směrem k režii) Dívej se na monitor, Paule. (Na monitoru se objeví záběr plynové komory, ve dveřích stojí zoufalá nahá zena, které právě Uwe Jungmann vyrval z rukou dítě a hodil ho zdivočelým psům.)
Paul Smeley: Co je to za nesmysl?
Televizní moderátorka: Jsem jediný stěžovatel, a já jediná mám právo určit výši trestu. To je podle zákona, Paule.
Paul Smeley: Tohle přece není možný!
Televizní moderátorka: (Velmi tiše.) Všechno je možné, Paule. (Zvedne ruku.)
Paul Smeley: Nedělej to! (Křičí.) Na něco jsi zapomněla!
Televizní moderátorka: (Skloní ruku.) Na copak jsem zapomněla? Tenhle příběh by neměl mít mezery, jde v něm o hodně.
Paul Smeley: Co by se stalo, kdybych nevlezl jako poutník v čase do těla Uweho Jungmanna?
Televizní moderátorka: Jungmann by nehodil dítě lidožravým psům, to by se stalo, Paule.
Paul Smeley: A proč by se to nestalo? Protože tvoje prababička by odnesla tvého dědečka v náručí do plynové komory a stráže by zabouchly vrata a maník na střeše by nasypal dovnitř šachtou Cyklon B a bylo by vymalováno a místo tebe by tady na tom fleku stála úplně jiná ženská!
Televizní moderátorka: Tak tohle mě nenapadlo, Paule. Máš pravdu. Bez tebe by měl dědeček stejný osud jako jeho matka, moje prababička. Spolu s ní by skončil v plynu. (Tiše.) Vlastně... ti vděčím za svůj život, Paule.
Paul Smeley: (Viditelně se mu uleví.) Tak to vidíš, Carlo. (Usměje se.) Myslela jsi, bůh ví jaká jsi investigativní novinářka, a ve skutečnosti jsi úplně normální píča.
Televizní moderátorka: (Neosobním tónem.) Při recidivě neslušnosti už nemusím upozorňovat Úřad pro dohled nad korektností mluvy a podle zákona jsem oprávněna aplikovat původně určený trest. Sbohem, Paule! (Prudce mávne rukou, Smeley v křesle zprůhlední a zmizí a místo něho se ve studiu objeví holografický obraz plynové komory, diváci zřetelně vidí výraz tě ženy, je v něm zoufalství i vztek, už jednou ten obličej viděli, pozorovali její oči, jenže ty jsou teď trochu jiné, jsou to mužské oči, oči Paula Smeleyho.) Tím se s vámi, vážení diváci, loučím. Sponzorem tohoto pořadu je výrobce tradiční kávy Babák. Káva Babák, to je káva, na které si pochutná i pan král z pohádky. (Kamera najíždí na hologram, dveře plynové komory se zavírají, diváci spatří poslední záblesk očí, pak je tma, dveře zaklapnou, hudba zní vesele.)
Dodatek:
Televizní moderátorka Carla Biermannová získala Pulitzerovu cenu v kategorii Rozhovor za interview s Paulem Smeleym. Porota ocenila hluboké citové zaujetí a mravní apel spolu s profesionálním mistrovstvím a pečlivou dlouhodobou přípravou pořadu, v němž nechyběla ani pohotová improvizace. Konec dobrý, všechno dobré!
ilustroval Jan Štěpánek